

Institutionalization and Professionalization in Child Abuse Prevention Systems

Ewa Jarosz

University of Silesia, Katowice, Poland

ABSTRACT

The XIX-th century soul be seen as the one that was crucial in beginning processes of institutionalization and professionalization of child abuse prevention. The earlier activities in this area were unsystematic on the one hand and organized in the context of charity and philanthropy on the other. In that century fulfilled with intensive industrialization and urbanization, child abuse became spectacular to social opinion, that forced societies to undertake means in order to minimize the occurrence of such stores. It started indeed the long way of institutionalization and professionalization of those efforts; the way that led from the first organizations and special societies of protection of a child from cruelty risen as a result of social moral panic due to incidents of serious child maltreatment, through the crystalization of the idea of child rights protection, till the development of various forms of institutions offering help to mistreated children, parallel to developing the amount of children's right in the end of XX century. Finally we can see contemporary states as obliged to build a modern highly specialized systems of child protection and treating it as a priority in development of democratic societies.

Key words: child abuse, insttutionalization, professionalization, child protection system.

Instytucjonalizacja i profesjonalizacja działań na rzecz ochrony dzieci przed krzywdzeniem

Ewa Jarosz

Uniwersytet Śląski, Katowice, Polska

STRESZCZENIE

Konsekwencje rozłąki rodzin z powodu migracji zagranicznych w polskiej literaturze przedmiotu najczęściej ujmowane są jako niekorzystne, zaburzające, destruktywne, patologiczne. Rzadko pojawiają się wnioski o skutkach zróżnicowanych, a niezwykle rzadko – o pozytywnych.

Celem prezentowanego tekstu jest próba polemiki z takim – jednoznacznie negatywnym ocenianiem sytuacji rodzin rozłączonych przestrzennie, a zwłaszcza sytuacji życiowej dzieci z nich pochodzących. Sposób komentowania doświadczeń tych rodzin oraz losów poszczególnych osób, a zwłaszcza dzieci określanych jako „eurosieroty” interpretuję w oparciu o koncepcję paniki moralnej. Konfrontuję ją z transnarodowym nurtem analiz zjawiska migracji zagranicznych, które ukazuje konieczność wieloparadygmatycznego rozpatrywania doświadczeń rodzinnych.

Dziewiętnasty wiek uznać należy za przełomowy dla rozpoczęcia się procesów instytucjonalizacji i profesjonalizacji działań na rzecz ochrony dzieci przed krzywdzeniem. Wcześniejsze działańia na rzecz ochrony dzieci przed różnymi postaciami ich złego traktowania miały charakter z jednej strony niesystematyczny a z drugiej strony dobroczynny lub filantropijny. W wieku nacechowanym industrializacją i urbanizacją, zjawiska krzywdzenia dzieci stały się na tyle widoczne, iż zmusiły społeczeństwa do przedsięwzięcia środków ograniczających występowanie tego typu przypadków. Rozpoczęła się długa droga instytucjonalizacji i profesjonalizacji działań, która wiodła od powstawania pierwszych organizacji i stowarzyszeń powstałych w wyniku społecznej „moralnej paniki” wybuchłej na skutek spektakularnych przypadków znęcania się opiekunów nad dziećmi, poprzez uznanie i przejęcie przez państwa sprawy ochrony dzieci w postaci konstruowania wyraźnych aktów prawnych, poprzez krystalizowanie się koncepcji ochrony praw dzieci, po rozwój wielorakich form instytucjonalnej pomocy dzieciom źle traktowanym z równoległą rozbudową kodeksu praw dzieci, po ostateczne zobowiązanie do rozbudowy wysoko specjalizowanych systemów ochrony dzieci przed krzywdzeniem na podłożu uznania tej działalności jako priorytetowej w rozwoju demokratycznych społeczeństw.

Słowa kluczowe: rodzicielstwo, krzywdzenie dzieci, instytucjonalizacja, profesjonalizacja, systemy ochrony dzieci.